

PATVIRTINTA

Raseinių rajono savivaldybės tarybos

2020 m. gegužės d. sprendimu

Nr. TS-

**RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO
SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ PLANAVIMO, RENGIMO,
VYKDYMO KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Raseinių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (toliau – SAARS programa) rengimo, vykdymo kontrolės tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) tikslas – nustatyti SAARS programos pajamų ir išlaidų planavimo, priemonių rengimo, paraiškų pateikimo, vykdymo, kontrolės ir ataskaitų teikimo procedūras, veiklos ir atsakomybės sritis rengiant Savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl SAARS programos priemonių vykdymo sąmatos bei ataskaitos tvirtinimo ir užtikrinant tikslinį SAARS programos lėšų panaudojimą.

2. Svarbiausieji SAARS programos uždaviniai:

2.1. šalinti aplinkos taršos šaltinius;

2.2. atkurti, gausinti gamtos išteklius;

2.3. atkurti kraštovaizdžio elementus, kompleksus;

2.4. skleisti aplinkosauginę informaciją;

2.5. informuoti visuomenę ir gerinti ekologinį švietimą.

3. SAARS programos pajamos apskaitomos ir kaupiamos atskiroje Savivaldybės biudžeto sąskaitoje.

4. SAARS programos Lėšomis finansuojamų priemonių sąmatas ir ataskaitas, tvirtina Savivaldybės taryba.

5. SAARS programos priemonių finansavimą vykdo Savivaldybės administracija (toliau – Administracija).

**II SKYRIUS
SAARS PROGRAMOS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ PLANAVIMAS, SĄMATOS
RENGIMAS IR TVIRTINIMAS**

6. SAARS programos pajamos ir išlaidos planuojamos vadovaujantis LR savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymu, LR aplinkos ministro 2011 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. D1-201 „Dėl Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos

priemonių vykdymo patikrinimo tvarkos aprašo, Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos formos ir Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos formos pildymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - aplinkos ministro 2011 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. D1-201), taip pat atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos parengtas Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimo rekomendacijas (skelbiamos Savivaldybės internetiniame puslapyje www.raseiniai.lt skiltyje „Ekologija“) (toliau – Rekomendacijos), Savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 30 d. sprendimą Nr. TS-326 „Dėl Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimo medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms ir kitoms priemonėms finansuoti tvarkos aprašo bei biudžeto lėšų naudojimo sutarties patvirtinimo“ (toliau - Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms bei kitoms priemonėms finansuoti tvarkos aprašas) bei į kitus teisės aktus, reglamentuojančius aplinkos apsaugą.

7. SAARS programos finansavimo šaltiniai yra:

7.1. SAARS programos metinis lėšų likutis metų pradžioje;

7.2. juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už teršalų išmetimą į aplinką;

7.3. medžioklės plotų naudotojų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą;

7.4. juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai ir baudos, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už angliavandenilių išteklius, juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už valstybinius gamtos išteklius, išskyrus medžiojamųjų gyvūnų išteklius;

7.5. lėšos, gautos kaip želdinių atkuriamosios vertės kompensacija;

7.6. savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos ir kitos teisėtai gautos lėšos.

8. Rengiant SAARS programos priemonių vykdymo sąmatos projektą SAARS programos lėšos pagal atskirus straipsnius paskirstomos taip:

8.1. Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai (toliau – Sveikatos programa) skiriama 20 procentų SAARS programos lėšų dalis, kuri apskaičiuojama nuo planuojamų įplaukų einamaisiais metais, nurodytų Aprašo finansavimo šaltinių 7.2, 7.4, 7.5, 7.6 papunkčiuose bendros sumos bei praėjusių metų nepanaudotų, skirtų Sveikatos programai lėšų likutis.

8.2. Aplinkosaugos priemonėms (aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonėms; atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros priemonėms; atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris nebeegzistuoja, tvarkymo priemonėms; aplinkos monitoringo, prevencinėms, aplinkos atkūrimo priemonėms; visuomenės švietimo ir mokymo aplinkosaugos klausimais priemonėms; želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, būklės stebėsenos, želdynų kūrimo, želdinių veisimo ir

inventorizacijos priemonėms skiriama 80 procentų SAARS programos lėšų, kuri apskaičiuojama nuo planuojamų įplaukų einamaisiais metais, nurodytų šio Aprašo finansavimo šaltinių 7.2, 7.4, 7.5, 7.6 papunkčiuose bendros sumos bei praėjusių metų nepanaudotų lėšų likutis.

8.3. SAARS programos lėšos, surinktos iš mokesčių, sumokėtų už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą (t.y. nurodytos Aprašo 7.3 papunktyje) paskirstomos priemonėms, numatytoms Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms bei kitoms priemonėms finansuoti tvarkos apraše.

9. SAARS programos priemonių vykdymo sąmatą (toliau – Sąmata) sudaro, Sąmatos projektą rengia Administracijos Viešosios tvarkos skyrius (toliau - VT skyrius). Sąmatoje finansuojamų priemonių prioritetą teikiamas iškilusioms aplinkosaugos srityje problemoms rajone spręsti.

10. Einamaisiais biudžetiniais metais vykdant SAARS programoje numatytas aplinkosaugines priemones likusios nepanaudotos lėšos (likutis) neperskirstomos ir naudojamos kitiems metams numatytoms aplinkosaugos priemonėms finansuoti.

11. Einamųjų metų Sąmatos projektas teikiamas derinti Administracijos direktoriui. Savivaldybės tarybos sprendimo projektas dėl Sąmatos tvirtinimo teikiamas svarstyti ir tvirtinti Savivaldybės tarybai ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1 dienos. Savivaldybės taryba Sąmatą tvirtina po Savivaldybės biudžeto patvirtinimo.

12. Sąmata, esant būtinumui, per metus gali būti tikslinama. Patikslintos Sąmatos projektas teikiamas svarstyti ir tvirtinti Savivaldybės tarybai.

III SKYRIUS PARAIŠKŲ PRIĖMIMAS

13. Informacija apie paraiškų aplinkosauginėms, medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms bei kitoms priemonėms finansuoti pateikimą skelbiama viešai Savivaldybės internetiniame puslapyje www.raseiniai.lt. Skelbime nurodomas paraiškų pateikimo laikas, tvarka bei finansuojamų priemonių sritys. Konkursas paraiškoms (aplinkosauginių priemonių finansavimui gauti) teikti skelbiamas po Sąmatos patvirtinimo. Atsižvelgiant į aplinkosaugos prioritetus, spręstinas problemas, konkursas einamaisiais metais aplinkosaugos priemonėms įgyvendinti gali būti neskelbiamas.

14. Paraiškas, vadovaujantis Aprašo 6 punkte nurodytais teisės aktais, gali teikti žemės sklypų, kuriuose nėra uždrausta medžioklė, savininkai, valdytojai ir naudotojai (priemonėms, nurodytoms Aprašo 8.3. papunktyje), visuomeninės organizacijos, viešosios įstaigos, mokslo ir švietimo įstaigos, bendruomenės, kiti juridiniai asmenys (toliau – pareiškėjas) kitoms priemonėms, nurodytoms Aprašo 8.2. papunktyje.

15. Visos pateiktos paraiškos užregistruojamos bendra nustatyta tvarka Administracijoje, neatsižvelgiant į tai, ar paraiškoje įvardytos priemonės bus finansuojamos, naudojant SAARS programos lėšas, ar ne.

16. Konkursui aplinkosaugos priemonėms įgyvendinti projektai rengiami pagal nustatytos paraiškos formą (1 priedas). Paraiškoje be įprastų rekvizitų (pavadinimo, adreso, telefono, fakso, antspaudu, parašo, banko rekvizitų) turi būti:

16.1. aiškiai įvardyta ir aprašyta priemonė, kuriai įgyvendinti (įsigyti) būtinas finansavimas (įgyvendinimo vieta, ar numatyti kiti finansavimo šaltiniai);

16.2. nurodytas lėšų poreikis (lokalinė darbų sąmata ar preliminarus apskaičiavimas);

16.3. jei turima, pridėti finansavimui suteikti papildomus dokumentus (rekomendacijas, tarybos sprendimų kopijas ar protokolų nuorašus ir kt.), susijusius su priemonių įgyvendinimu;

16.4. kita reikalinga, paraiškoje nurodyta informacija.

17. Einamaisiais metais gautos paraiškos turi būti apsvarstytos per 30 darbo dienų nuo paskutinės paraiškų pateikimo termino dienos.

18. Paraiškos (konkurso būdu) dėl lėšų skyrimo:

18.1. Aprašo 8.3 punkte, numatytioms priemonėms finansuoti, priimamos, vertinamos ir finansuojamos vadovaujantis Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms bei kitoms priemonėms finansuoti tvarkos aprašo reikalavimais;

18.2. Aprašo 8.2 punkte, numatytioms priemonėms finansuoti, priimamos, vertinamos ir finansuojamos vadovaujantis direktoriaus įsakymu patvirtintų aplinkosaugos priemonių projektų rengimo, finansavimo ir kontrolės taisyklių reikalavimais.

19. Pateikta paraiška, kuri turi būti užpildyta kompiuteriu, lietuvių kalba, išspausdinta, tvarkingai susegta, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu, jei turi (esant galimybei pridėtas paraiškos įrašas kompiuterinėje laikmenoje).

20. Pareiškėjas gali pateikti ne daugiau kaip vieną paraišką einamaisiais metais. Išskyrus tuos atvejus, kai paraišką priemonei vykdyti pateikia keli atsakingi priemonės vykdytojai rajoniniam renginiui, akcijai organizuoti.

IV SKYRIUS PARAIŠKŲ VERTINIMAS

21. Paraiškos su Administracijos direktoriaus viza per dokumentų valdymo sistemą perduodamos svarstyti VT skyriui.

22. Paraiškos aplinkosaugos priemonių projektams finansuoti svarstomos ir vertinamos pagal Aprašo 18.2 papunktį.

23. Paraiškas, nurodytas Aprašo 22 punkte, vertina Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta Savivaldybės aplinkosaugos priemonių projektų vertinimo komisija (toliau – Komisija), atsižvelgiant į jai nustatytus prioritetus bei į SAARS programos Sąmatoje finansuojamas priemonės.

24. Paraiškos, nurodytos Aprašo 22 punkte, neatitinkančios LR aplinkos ministerijos parengtų SAARS programos lėšų naudojimo Rekomendacijų arba atitinkančios Aprašo 26 punkte nurodytus motyvus, nevertinamos, apie tai yra informuojamas paraiškos pareiškėjas raštu arba el. paštu.

25. Paraiškos vertinamos:

25.1. nustatant, ar prašomos finansuoti priemonės atitinka:

25.1.1. bendrąsias SAARS programos finansavimo sąlygas, t. y. Aprašo 6 punkte nurodytuose teisės aktuose bei kituose susijusiuose dokumentuose, nustatytus lėšų panaudojimo principus (ar yra įgyvendinamos aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonės; ar atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros priemonės; ar atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris nebeegzistuoja, tvarkymo priemonės; aplinkos monitoringo, prevencinės, aplinkos atkūrimo priemonės; ar visuomenės švietimo ir mokymo aplinkosaugos klausimais priemonės; ar želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, būklės stebėsenos, želdynų kūrimo, želdinių veisimo ir inventorizavimo priemonės ir t. t.) pasirinktinai pagal priemonę, kurią SAARS programos priemonių vykdymo sąmatoje bus finansuojama;

25.1.2. aplinkosaugos priemonių projektų rengimo, finansavimo ir kontrolės taisyklių reikalavimus;

25.2. atsižvelgiant į Savivaldybės strateginį plėtros planą, Savivaldybės investicijų planą, Savivaldybės tarybos sprendimus, Administracijos direktoriaus įsakymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius aplinkos apsaugą.

26. Pareiškėjų projektams finansavimas neskiriamas, jeigu:

26.1. pareiškėjas paraiškoje arba jos prieduose pateikė klaidinančią arba melagingą informaciją;

26.2. Administracija yra nustačiusi praėjusiais metais iš rajono Savivaldybės biudžeto finansuotų pareiškėjo projektų tikslinio lėšų panaudojimo ar buhalterinės apskaitos pažeidimus;

26.3. pareiškėjas nėra pateikęs (arba ne laiku pateikė, kaip buvo numatyta biudžeto lėšų naudojimo sutartyje) Administracijai projektų buhalterinės ataskaitos už praėjusiais metais panaudotas Raseinių rajono savivaldybės biudžeto lėšas;

26.4. pareiškėjas projekte numato vykdyti priemonės lėšomis neremiamą veiklą;

26.5. pareiškėjas gauna finansavimą analogiškam projektui iš valstybės biudžeto;

26.6. ilgalaikiam turtui įsigyti;

26.7. įsiskolinimams dengti ar investiciniams projektams finansuoti;

26.8. prašomos finansuoti priemonės atitinka netinkamų išlaidų rūšis, numatytas aplinkosaugos priemonių projektų rengimo, finansavimo ir kontrolės taisyklių reikalavimuose.

27. Komisija, nustačiusi, kad kai kurios paraiškos biudžete numatytos išlaidos nėra būtinos planuojamiems projekto rezultatams pasiekti, taip pat, jei paraiškos sąmatoje nurodytos išlaidos nėra realios, akivaizdžiai neatitinka rinkos kainos arba yra nepakankamai pagrįstos, gali siūlyti skirti pareiškėjui mažesnę nei paraiškoje prašomą sumą.

28. Paraiškos, pateiktos pagal Aprašo 18.2. papunktį, vertinamos, Komisijos pasiūlymai, rekomendacijos dėl pateiktų projektų finansavimo Administracijos direktoriui pateikiami bei sprendimai priimami kaip nurodyta aplinkosaugos priemonių projektų rengimo, finansavimo ir kontrolės taisyklių reikalavimuose.

29. Paraiškos teikėjai, gavę informaciją apie skirtas lėšas projektų vykdymui, per 10 kalendorinių dienų, atsižvelgdami į pastabas, patikslintus projektus skirtai lėšų sumai pateikia VT skyriui.

V SKYRIUS

SAARS PROGRAMOS VYKDYMAS IR KONTROLĖ

30. SAARS programos asignavimų valdytojas yra VT skyrius.

31. Savivaldybės tarybos patvirtintoje SAARS programos Sąmatoje numatytos aplinkosauginės priemonės, pareiškėjų projektai įgyvendinami, vykdant viešuosius pirkimus pagal Viešųjų pirkimų įstatymą arba Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas supaprastintas viešųjų pirkimų taisykles, sudarant biudžeto lėšų naudojimo sutartis (3 priedas) ar viešojo pirkimo ir pardavimo (rangos) sutartis su prekių ar paslaugų teikėju arba darbų rangovu. Sutartis pasirašo Administracijos direktorius.

32. Autorinė (autorinė gretutinė ir kūrinii užsakymo) sutartis sudaroma su Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių 1999-05-18 įstatyme Nr. VIII-1185 nurodytais autorių teisių subjektais ir atlikėjais dėl autorių teisių objekto užsakymo arba atlikimo. Sutartyje turi būti nurodytos įstatymo 40 straipsnyje išdėstytos sąlygos. Sutartį pasirašo Administracijos direktorius.

33. Atrinkus projektus (konkurso būdu), pasirašomos biudžeto lėšų naudojimo sutartys (jas pasirašo Administracijos direktorius) ir vykdoma jų kontrolė pagal patvirtintas aplinkosaugos priemonių projektų rengimo, finansavimo ir kontrolės taisykles. Paraiškos teikėjai (t.y., priemonių vykdytojai) pateikia VT skyriui programos sąmatą BPF-1, patvirtintą LR finansų ministro 2009 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 1K-006, kurią tvirtina SAARS programos priemonių vykdymo sąmatos asignavimų valdytojas.

34. Už lėšų panaudojimą priemonių vykdytojai atsiskaito VT skyriui kas ketvirtį iki kito ketvirčio 5 d., pateikdami biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitą F Nr. 2, patvirtintą LR

finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1K-465, banko išrašą apie lėšų likutį sąskaitoje bei Aprašo 34.3 papunktyje įvardintus dokumentus.

35. iki gruodžio 10 d. priemonių vykdytojai privalo pateikti VT skyriui:

35.1. metinę biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitą F Nr. 2;

35.2. užpildytą SAARS programos projekto vykdymo ataskaitos formą (2 priedas);

35.3. buhalterinių apskaitos dokumentų, pagrindžiančių lėšų naudojimą (sąskaitų faktūrų, sutarčių, priėmimo ir perdavimo aktų, nurašymo aktų ir kt. dokumentų) kopijas, banko išrašų kopijas. Dokumentų kopijos turi būti patvirtintos projekto vadovo parašu, antspaudu, jei turi;

35.4. įsipareigojimui vykdyti skirtas ir nepanaudotas lėšas grąžinti į biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodytą sąskaitą;

35.5. ne pagal tikslinę paskirtį ir nesilaikant sutarties sąlygų panaudotas lėšas nedelsiant grąžinti į Administracijos sąskaitą;

35.6. nedelsiant raštu pranešti Administracijai, kad negali įvykdyti pavedimo arba, kad pavedimo vykdymą tęsti netikslinga ir grąžinti skirtas lėšas į Administracijos sąskaitą;

35.7. nedelsiant raštu informuoti Administraciją apie rekvizitų pasikeitimus.

36. Vykdam sutartyse numatytų darbų ar paslaugų kontrolę, pasirašomi darbų atlikimo, paslaugų suteikimo aktai.

37. VT skyrius derina priemonių vykdytojų pateiktas sąskaitas, kad jos atitiktų Savivaldybės tarybos patvirtintoje SAARS programos Sąmatoje skirtas lėšas, numatytai priemonei finansuoti, sąskaitas kartu su pasirašytais darbų atlikimo ar paslaugų suteikimo aktais pateikia rajono Administracijos Centralizuotos buhalterinės apskaitos skyriui (toliau - CBA skyrius).

38. SAARS programos lėšas perveda ir jų apskaitą tvarko CBA skyrius.

39. Priemonių vykdytojai nepanaudotas (arba netinkamai pagal projektą panaudotas) biudžetinėmis metais lėšas privalo grąžinti į Administracijos banko sąskaitą, nurodytą biudžeto lėšų naudojimo sutartyje.

40. Einamaisiais biudžetinėmis metais nepanaudotos SAARS programos lėšos grąžinamos į rajono Savivaldybės biudžeto sąskaitą iki einamųjų metų gruodžio 31 d. ir naudojamos kitiems metams numatytoms priemonėms finansuoti Aprašo nustatyta tvarka.

41. SAARS programos lėšos naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Biudžeto sandaros įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymu ir kt. teisės aktais.

VI SKYRIUS

SAARS PROGRAMOS VYKDYMO ATASKAITŲ RENGIMAS, TVIRTINIMAS IR PATIKRA

42. VT skyrius, vadovaudamasis LR aplinkos ministro 2011 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. D1-201, rengia SAARS programos priemonių vykdymo sąmatos metinę ataskaitą ir teikia tvirtinti Savivaldybės tarybai.

43. VT skyrius Savivaldybės tarybos patvirtintą metinę ataskaitą pateikia Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD) ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 1 dienos.

44. AAD patikrina metinę ataskaitą ir ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo ataskaitos priėmimo dienos pateikia ataskaitos kopiją Aplinkos ministerijai, informuodamas Aplinkos ministeriją apie detalaus ataskaitoje pateiktų duomenų patikrinimo tikslingumą (informuoja, ar bus atliekamas detalus patikrinimas).

45. Detalų patikrinimą AAD atlieka savo iniciatyva arba Aplinkos ministerijos pavedimu.

46. Tikrinantys asmenys patikrinimo metu susipažįsta su buhalterinės apskaitos dokumentacija, susijusia su SAARS programos lėšomis (mokėjimo pavedimai, sutartys, darbų atlikimo aktai ir kiti dokumentai), prireikus apžiūri aplinkosaugos objektus vietoje.

47. Patikrinimo rezultatai įforminami SAARS programos priemonių patikrinimo aktu.

48. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikę bei patikrinime dalyvavę asmenys. Su patikrinimo aktu supažindinamas Administracijos direktorius, kuris parašu patvirtina, kad susipažino.

49. Patikrinimo akto originalas saugomas AAD, o jo kopija per 10 darbo dienų nuo akto pasirašymo dienos pateikiama Administracijai ir LR aplinkos ministerijai.

VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

50. VT skyrius atsako už tikslinį SAARS programos lėšų panaudojimą pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą programos priemonių sąmatą.

51. Administracijos gydytojas atsako už tikslinį SAARS programoje numatytų lėšų sveikatos programai vykdyti priemonių įgyvendinimą ir lėšų panaudojimą.

52. CBA skyrius atsako už specialiosios programos dokumentų, buhalterinių įrašų teisingumą.
